

Nagypéntekre (Utolsó nagyböjti beszéd)

A keresztre feszítés

Luk. 23, 33-43

K.K.T. A cirenei Simontól segített Üdvözítő keresztyével megérkezik a Kálvária, a Golgota ormára. A nagy tragédiavége felé közeledik. A Kálvárián minden előkészület megtörtént a legszörnyűbb eseményhez, amit a világ valaha is látott, - az istengyilkossághoz. Megásva a gödör, melybe a keresztet állítani fogják. Ott áll az áldozat megfosztva ruháitól, mellette kínszenvedésének eszköze, a kereszt; körülötte a hóhérszerszámok, nagy szögek és kalapács. Távolabb a kíváncsi, felbőszült tömeg, mely türelmetlenkedik és siettetni a hóhérokat munkájukban. És ráfektetik a keresztre Krisztust, aki szeretettel öleli át a gyalázat fáját, melyet néhány óra múlva szent vére fest pirosra.

És a poroszlók kinyújtóztatják tagjait a kereszten, mint valami halálos ágyon, Jézus pedig szelíden tűri, mint ahogyan a gyermek tűri, hogy anyja bölcsőbe fektesse. Hallgatag szelídséggel, szemeit ég felé irányozva fekszik a kereszten, mialatt szent testét a hóhérok kezeibe adja, teljesen átengedi magát mennyei Atyja akaratának.

A vészjósló csendet a kalapács ütése töri meg. Ütés ütés után hallatszik. Izmok és idegek szakadnak, előtör isteni vére, a hús széthúzódik, míg végre a szeg a kézfejen át a kereszt fájába hatol.

Jézus pedig szelíden tűri, panasz, jajszó nem jön ajkaira, tekintetének szelídségével és köveket is megindító jóságával néz hóhérait. De azokat semmi meg nem indítja. Bérencek ők, akik pénzért bármilyen munkára képesek, rég kiveszett belőlük minden emberi érzés és szánalom, lelkük a piszkos munkától egészen eldurvult. Ismét hullanak a kalapácsütések, szent lábait, mellyel annyit járt, fáradozott, mindenkivel jót téve – hasonló kegyetlenséggel szegeznek a kereszt fájához. A kalapácsütések hangja mint kegyetlen tör járja át a Szűzanya és a többi résztvevő szívét, de sikoltásukat, hangos zokogásukat túlharsogja a kegyetlen hóhérok durva káromlása, a farizeusok kárörvendő hangos, gúnyos kacagása.

De amíg a Kálvárián a kárörvendő tömeg vérszomjasan nézte a keresztre feszített Jézus kínjait, a hóhérok szitkozódása, a farizeusok gúnykacaja, a szánakozó asszonyok keserves siránkozása töltötte be a levegőt, addig az első kalapácsütésre nagy csendesség lett a mennyben. Elnémul az angyali karok Istent dicsérő glóriája, és remegve figyelték a kalapácsütések hangját, melyek hirdették az emberi nem megváltását. Minden elhaló

kalapácsütés sietette, közelebb hozta a megváltást az emberiséghez. Óh, azok a kalapácsütések! Ha sejthették volna a hóhérok, hogy kalapácsütésük szolgált első harangszóként az Úrfelmutatáshoz. Az emberek ott a Kálvárián fásultan, közönyösen vagy éppen ördögi káromlások között hallgatták az első Úrfelmutatásra hívó harangszót. Addig az angyalok térdre borulva rótták le imádásuk és hálájuk első adóját a megváltás nagy kegyelméért. Ez ma nekünk is első gondolatunk. Imádunk Téged Krisztus és áldunk Téged mert szent kereszted által megváltottad a világot.

K.K.T. Mikor a nagypénteki feszület előtt Jézus szentséges sebeit imádod és mondhatatlan kínjaira gondolsz, gondolj arra is, hogy mily sokba került az Isten Fiának a világ megváltása, az emberek üdvössége, a bűn az adóság törlesztése és kiengesztelése. Az apostolfejedelem, Szent Péter levelében, melyet az Egyház papjai oly gyakran imádkoznak a napi zsolozsmában, ezért figyelmeztet bennünket: Szent félelemmel éljétek le vándorlástok idejét, tudván, hogy nem veszendő aranyon vagy ezüstön váltottatok meg, hanem Krisztusnak, a szeplőtelen Báránynak drágalátos vérének.

De a keresztre feszítésnek van egy tanulsága is számunkra. Sokszor keresztre szegeznek az embert az Isten csapásai – és ilyenkor az ember sajnos rendesen félreismeri az isteni gondviselés szándékait és rút hálátlansággal fordulnak ellene. Alig akad olyan, aki a csapásokban is felismerje az Isten áldó kezét és hálával fogadja azt, ami a maga valójában áldás reá nézve.

A világtörténelem egyik nagy alakja, az országokat elfoglaló, világhódító Napóleon, míg hatalmának tetőpontján állott, a hatalomtól és fénytől elvakítva nem kímélt senkit és semmit. Az egyház törvényeit lábbal tiporta, a pápát fogságba hurcolta, zsarnoki önkénye nem ismert semmi féket, semmi határt. De amikor a népek és nemzetek sorsát intéző Gondviselés annyi dicsőség és diadal után megalázta őt, koronájától és trónjától megfosztva, egy magányos, csendes szigeten ette a száműzetés keserű kenyerét, a csapásokban felismerte azt az isteni kezet, melyről dicsőségének tetőpontján annyiszor megfeledkezett. Bűnbánó lélekkel töltötte a számkivetés nehéz éveit, Istenével kibékülve mint az egyház hű fia halt meg, halálos ágyán is nyílt vallomást téve hitéről.

K.K.T. Nekünk is kell nem egyszer hallani kalapácsütéseket. Mikor kedves halottunk, jó szüleink, szerető hitves, gyermek vagy testvér koporsójának fedelét szegeznek, mintha a mi szívünkbe hullanának azok a tompa, szívet átjáró kalapácsütések. Ezek a kalapácsütések jelentik, hogy egy nekünk oly drága élet véget ért. S ha majd egykor a mi koporsónkra hullanak a kalapácsütések, hogy bezárják annak a szűk kis lakás

ajtajával együtt a mi földi zarándok életünket, akkor majd igazán hálásak leszünk Üdvözítőnknek a nagypénteki kalapácsütésekért , mellyel ott a Golgotán keresztre feszíteni engedte önmagát.

De hálójuk meg addig is életünkkel.

Úgy éljünk, hogy ne vesszen kárba ránk nézve ez a nagy áldozat. Ma, ha Isten Fiának szavát halljátok a keresztről, ne keményítsétek meg szíveteket. Egész életünkben csengjen fülünkben a nagypénteki kalapácsok hangja, és akkor bizonyosak lehetünk, hogy halálunkban folytatódni fog ez a hang, és átcsap a húsvéti győzelmes Allelujába. Ámen.

Kőröstarján, 1965. április 16.